

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
V upravi prejemam mesečno K 1.70

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petlitvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredni nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Evharistični kongres.

KONČNO SLAVNOSTNO ZBOROVANJE.

Dunaj, 14. septembra 1912.

Iz govora patra Kolba.

Slavnoznan govornik jezuit pater Viktor Kolb, apostol in razširjevalec krščanskega časopisa naglašja v svojem duhovitem govoru, da se je v za cel svet pred 40 leti zgrajeni Rotundi ob evharističnem kongresu razlivali ti isti krvavi studenec, ki izvira iz prs Križanega in ki se pretaka vse čase v Najsvetejšem zakramentu. Pred kratkimi so bili razstavljeni v treh prostorih aeroplani, zrakoplovni aparati, s katerimi se dvigne človek iz prahu v zračne višave, mi smo pa premišljevali čudodelni zakrament, ki dvigne človeka, ko dokonča svoj zemeljski tek v nebeške višave. Govornik nato priporoča, da naj zbor odobri v odsekih sklenjene resolucije, izmed katerih glasno prečita sledečo:

Zahvalo sv. Očetu.

23. evharistični kongres se spoštljivo zahvaljuje Njegovi Svetosti slavno vladajočemu papežu Piju X. za dekrete glede na sveto obhajilo. Izjavlja, da je sveto obhajilo uspešno zdravstveno sredstvo proti boleznim našega časa, mogočno obrambno sredstvo, da se obvaruje nedolžnost otrok in važno pomočno sredstvo, da žive odraščeni v božji milosti. Evharistični kongres prosi vse poklicane činitelje, da naj z vsemi silami tozadevne izdane dekrete popolnoma izvedejo.

Sv. Evharistija in bodočnost Cerkve.

Poroča član ogrske zbornice magnatov, grof Bela Somssich, ki izjavja med drugim:

Verujemo in verovati moramo, da ostane katoliška Cerkve do konca časov. Ustanovljena pred tisočdevetsto leti je ohranila neizpremenjeno svoje nauke in svoja načela. Od vernikov je odvisno, če Cerkve krepko procvita, ali pa tu in tam hira. Staro Cerkve so hoteli v krvi maloštevilnih vernikov zadušiti. S pomočjo nebeškega kruha je Cerkve preživela preganjanja; in Rim, mesto, ki je bila prava Sodoma, je dalo na tisoče in tisoče mučnikov. Živi Bog v tabernaklju je postal največja moč v

zgodovini. Premagal je trdovratno judovstvo, popačeno nenravno poganstvo in si osvojil ob ljudskem preseljevanju narode. Države in narodi so propadli, krščanstvo je ostalo. Sledila so cvetoča stoletja. Posvetnost in mehkuznost sta strgali Kristusovo oblačilo. Katoliško Cerkve in cerkveno življenje je obnovil tridentinski cerkveni kongres, ki je med drugim zapovedal, da naj verniki ne hodijo samo k sveti maši, marveč da naj tudi pridno pristopajo k mizi Gospodovi. Sv. Ignacij Lojola, veliki katoliški učeniki in cerkveni očetje so svetovali, da naj verniki pogostokrat sveto obhajilo sprejemajo. Na Španskem je že leta 1600 ugledna teološka šola najodločneje branila vsakodnevno sv. obhajilo. Proti smrtnemu sovražniku vsakdanjega svetega obhajila janzenizmu nastopijo katoliški učenjaki, zlasti Petavij in sv. Vincencij Pavlanski. Sedanjost. S sv. Evharistijo hoče papež Pij X. obnoviti svet. Pričenja pravilno pri otrocih. V naših časih, ko se plazi skozi človeško družbo veliko zlo, se morajo uporabljati izredna sredstva. Pogubno divjajo nauki tistega Malthusa v krščanskih vrstah, o katerem je zapisal Jean de Volder: »Malthus assassin de la France (Malthus morilec Francoske)! Žal da se njegovi nauki že širijo tudi po naših mestih in celo na deželi. S sv. Evharistijo zagotovo bodočnost Cerkve!

Mati lepe ljubezni in sv. Evharistija.

Profesor dr. Magnus Künzle izjavja med drugim:

Ob bojih leta 1683. je videla kršč. armada, da sta letala pred njo orol in golob, kar se je smatralo za ugodno znamenje. Kot orol plava Bog-človek v sv. Evharistiji nad krščanskim ljudstvom in ga čuva. Spomnimo se pa tudi bele golobice, Matere lepe ljubezni, ki je krščanstvo ob turških vojskah čuvala. Brez Marijine pomoči ne dosežemo milosti sv. Zakramenta. Kjer se časti Marija, časti se tudi Kristus, kjer jim je Marija tuja, je tujec tudi Kristus.

Nagovor pariškega kardinala Amette.

Viharno pozdravljen govori kardinal Amette iz Pariza. Izjavja med drugim. Celo katoliška Francija simpatizira z Avstro-Ogrsko in z njenimi narodi. Francoski katoličani so na kongresu močno zastopani, ker se ga nad 5000 vernikov udeležuje. Zastopniki vseh narodov naj molijo, da postani Francoska zopet katoliška. Ko zapusti

kardinal Amette prižnico, se s kardinalom dr. Naglom objameta, kar zborovalci navdušeno in burno odobravajo.

POSLOVILEN GOVOR KARDINALA-LEGATA.

Kardinal-legat van Rossum govori nato sledeči poslovilni govor:

Veliko slavje v čast našemu božjemu Izveličarju, mednarodni evharistični kongres se bliža koncu. Priče smo, kako sijajno se je vršil, kakor nismo niti v najdrznejših svojih sanjah pričakovali. Naše srce prekipeva hvaležnosti, zadovoljni smo, ker moremo javno povedati, kar čutimo. Pred vsem se zahvaljujemo najvišjemu in edinemu studentu vsega dobrega, troedincmu Bogu Očetu, Sinu in svetemu Duhu! Hvaležno srce se zahvaljuje najsvetejši, blaženi Devici, prevzvišeni Materi Božji, ki nas je kot darovalka vseh božjih darov te dni tako osrečila, okrepila našo vero, oživila naše zaupanje in v nas užgala ljubezen do najsvetejšega zakramenta.

Ko smo se zahvalili nebesom, obrnimo svojo pogled tudi na zemljo. V večnem mestu nekdo živi, katerega duša se je v teh svetih dneh skupno z nami približevala Bogu, ki se skriva pod podobo kruha. Njegovo srce je skupno z našimi gorelo v novi, goreči ljubezni. To je kraljevski visoki duhovnik, namestnik božjega velikega duhovnika, Boga človeka Kristusa, ki je tudi naš zelo ljubljani oče, ki je čuval nad nami te dni z očetovsko skrbjo, ki je s svojim blagoslovom tudi potegnil blagoslov Najvišjega na naš kongres. Za očetovsko ljubezen bo najlepša zahvala srce pretresujoči opis žive vere, goreče pobožnosti v sveto Evharistijo in zvesta udanost apostolski stolici, ki so jo udeleženci kongresa te dni tako jasno pokazali. Največje veselje zame bo, ko o tem Sv. Očetu poročam.

Tudi Dunaju smo dolžni, da vrne-mo hvaležen dolg. Veselo in navdušeno se v prvi vrsti zahvalimo prevzvišenemu vladarju, ki kakor Sv. Oče ni le cesar in kralj, marveč tudi oče svojih narodov in ki nas je kot tak viteško, z ljubeznijo in z močjo v teh dneh s čistim svojim čast. ščitom branil. S svetlim, blesketajočim zgledom je svetu pokazal, da je Habsburg še vedno Habsburg, da je še vedno tisti grad, ki čuva od starodavnih dni sveto Evharistijo na zunaj in jo znotraj globoko časti. Glavi so sledili udje. Ni mi dovo-

ljeno, da v teh kratkih trenutkih, s katerimi razpolagam, poročam o vsem, kar so prevzvišeni člani najvišje cesarske rodbine v teh nepozabnih dneh in pred njimi ob pripravah vse storili, da se je kongres tako posrečil. Cesar ne morem povedati, to zna visokospoštovani shod in cesar ne zna, je z neizbrisljivimi črkami zapisano v knjigi življenja.

Zahvaljujem se eminencom, prevzvišenim škofom in vsem visokočastnim gospodom. S svojo zgledno udeležbo so k sijajnemu uspehu tega kongresa krepko sodelovali. Posebno se pa zahvaljujem Njegovi eminenци, dunajskemu višjemu pastirju, ki je bil od početka sem duša velikega podjetja s svojimi modrimi, premišljenimi sveti. Pristrčno se zahvaljujem državnim in mestnim oblastem, ki so vzdrževale tako vzoren red. Zelo se zahvaljujem tudi vsem govornikom, ki so po čistosti svojih naukov, z vzvišenimi mislimi, z navduševalnimi govori v nas vseh okrepili vero in vzbujali ljubezen in čiščenje Najsvetejšega svetega zakramenta. Zahvaljujem se stalnemu odboru kakor tudi dunajskemu vodstvu kongresa in vsem udeležencem iz vseh krajev in dežela na svetu. Imenoma omenjam zastopnike raznih narodov Avstro-Ogrske, ki so kljub vsem težavam veliko žrtvovali in prihiteli, da javno pokažejo svojo neomajno zvestobo sveti Cerkvi ter svojo hvaležnost in čiščenje Najsvetejšemu zakramentu Sv. Rešnjega Telesa.

S čustvom najgloblje pobožnosti nasproti Presv. zakramentu zaključimo jutri dostojno kongres z veliko kongresno procesijo. V nasprotju z malo uvaževanjem in z žalitvami, ki se mnogokrat zadajajo našemu Gospodu Jezusu Kristusu in njegovemu čudodelnemu delu ljubezni, mu jutri pridemo morebiti triumf, kakršnega morebiti še svet ni videl. Pred celim svetom hočemo pričati, da Ga v eni veri in v Njegovi ljubeznivi skrbi priznavamo za svojega Kralja in za svojega Boga, da Ga skupno ljubimo, častimo, molimo, da mu damo zadoščenje. Če ste tega staročastitljivega glavnega in prestolnega mesta bodo pričale, kako mogočno proslavimo Izveličarja in Boga. Vsi, ki se procesije udeležite, naj smatrajo za svojo častno dolžnost, da bo slavnost kolikor mogoče sijajna in veličastna. Vsakdo lahko sodeluje, ne le, da uboga, kar ukažejo člani pri-

LISTEK.

Moja desettelnica v Bohinju.

Slike z jezera. Spisal Silvin Sardenko.
(Dalje.)

15. Divji šopek.

Domov v gostoljubno zavetišče pri sv. Duhu!

»Zakaj nazaj?« kličejo vghovi.

»Črtomir« ni moj. Treba je, da ga prepustim še drugim.

»Vseeno! pogledj še enkrat v naše strmine.«

Takoj za Pršivcem sem zagledal Berečico, ki z lepo okrašenim grebenom strmi iznad višave.

Ali je bilo vredno pogledati tebe, Berečica?

Spomnil sem se težke poti v šmarčinskem Gradišču. Štiri ure sem lazil po novozapadlem snegu, napravil sem več kot deset steza, pa nobena ni bila prava.

»Mežnar, bolnica bo umrla, preden prideva k njej.«

»Še devet let bo živela tudi brez naju.«

Bolnica je res kmalu ozdravela, če ni umrla, še danes živi.

Ne bom te gledal več, drzna Berečica, moj pogled je že šinil drugam.

Ogorel je v Martinčekov vrh tudi vaju moram pozdraviti.

Take-le hribe sem vsak dan videl, ko sem pastiral v Dobu in Sostrem. Kakor božične jasli v kotu tako ljubi in mili so bili mojim očem.

Torej sedaj pa nazaj k desnemu bregu!

»Ne še.«

»Ne še? Kako da ne?«

»Ali si naše Brzce že videl?«

Tudi v Brzcih se je ustavil moj pogled; tam nekje je našel spomin na Planinsko goro na Notranjskem.

Skoz strme Brzce vodi pot na planine. Po strmeh, a mnogo lepšem potu sem tolikokrat poromal na Planinsko goro k Mariji, Materi usmiljenici.

Radostno jutro, romarsko jutro! Blažena gora, gora Planinska, k tebi se danes z upanjem gorkim bližajo težka srca dolinska.

V spomin na Planinsko goro sem izstopil iz čolna, da si natrgam svečanostni šopek k desetletnici nove svete maše.

Tako lep ni bil, kakor novomašni šopek, ki še stoji na moji omari v sobi; vendar v družbo mojih sedanjih sva-

tov in družic se ne bi noben šopek lepše podal, kakor ta-le: praprot, leskova mladika z lešniki, gorska trava, divji nagelj, rudeča resa in brinjev vršček.

Prav natanko vam svojega prazničnega šopka ne morem opisati, ker mi je prežgodaj padel v vodo; je bil res — divji.

16. V pristanu: »Krštenje Hrvata«.

Pozor! Veslo miruj, da se »Črtomiru« ne prigodi kaj hudega.

Pod velikimi Osredki sem prijadral do kraja v Studencih, kjer pri-teče več potokov v jezero. V Studencih leži več skal, večjih in manjših, deloma ob bregu, deloma posamič v jezeru samem.

Prvo skalo sem srečno objadral. Imenoval bi jo »Stožec« zaradi njene šilaste oblike.

Ko prispem do druge, mi ni dovolila vhoda. Široko in povprečno štrli v jezero, kakor perivnik, ki ga je perica zasadila globoko v jezero, a sama je stopila na breg po perilo.

Za »Perivnikom« pridejo druge skale, kakor stoli so razvrščene ob jezeru, na katere hodijo menda jezerske vile ponoči sedet; kakor je že vsak-tera bolj ali manj plemenitega rodu, je tudi njen sedež višji ali nižji. Posebno mogočni sta dve skali, ki tvorita

majhno pristanišče, kamor more pristati za silo komaj en čoln. Ze sem ugal, kako bi imenoval to pristanišče, kar mi pri izkrcavanju spodrsne noga.

Isti čas mi pade z rok v vodo drobna knjižica, ki sem jo za kratek čas vzel s seboj na jezero. Knjižica se je imenovala: Krštenje Hrvata. Skitio Dr. Fran Binicki v Senju, 1910.

»Sedaj pa imaš ime za pristanišče,« sem si mislil: »Krštenje Hrvata.«

Malo je manjkalo, da nisem bil še jaz krščen po starokrščanskem obredu, ko so krščence še potapljali v vodo.

Izkrcati se torej nisem mogel, zakaj »Črtomir« je venomer silil na jezero nazaj.

Rad bi stopil na suho, v ono bukovito utico, ki se nad pristaniščem prijazno ozira doli na jezero. Ni je postavil noben samotar ali puščavnik. Bukove veje so se same od sebe zgrnile v obliko senčne utice.

Kje sem že videl tako utico?

Ze res: Pol ure od Rima v »Tre fontane«, kjer je umrl apostol narodov mučeniške smrti. Večkrat sem poromal v ta kraj. V »Tre fontane« sem našel prijatelja Slovenca.

Kako sva se seznanila? Pred vhom v samostansko svetišče je stal redovnik v belem habitu, ko sem prišel tja s svojima tovarišema Kobalom in

pravljalnega odbora, marveč še bolj s tem, da pokaže s svojim obnašanjem, s svojo gorečo molitvijo globoko vero in ljubezen, ki preveva njegovo srce. Skrbimo vsi, kar posebno priporočam, da s čistim greha prostim srcem spremljamo Gospoda Jezusa v Najsvetejšem zakramentu. Ko se bo veselil naš Božji Izveličar, kako se bo radovala Najsvetejša Devica in nebeški angeli o triumfalni procesiji sveti Evharistiji v čast in slavo.

Ljubi mi bratje ene vere, potem pride trenutek, da se ločimo in da se vrnemo v svojo domačijo. Žal nam bo, ker so lepi dnevi minuli, da je napočila ura, ko se bomo morali posloviti od krasnega mesta ob Donavi. A če nam bo tudi hudo, z veseljem srcem se lahko vrnemo, ker nosili bomo s seboj dragocen zaklad, čudodelen spomin. Vrnili se bomo boljši, utrjeni v veri in v pobožnosti do Najsvetejšega Boga. Tega zaklada ne bomo obdržali zase, hočemo, da tudi drugim sadove donasa, jih osreči in blagoslavlja. Potrebno se mi zdi, da se še posebej obrnem na narode monarhije, ki jih toliko njih sinov tu zastopa. Čutim, da sem dolžan in da vam zakličem, Nemci in Mažari, Čehi in Poljaki, Rusini in Rumunci, Italijani, Slovenci, Slovaki, Hrvati in Srbi: Dragoceni zaklad ljubezni, polne pobožnosti Najsvetejšemu Zakramentu ponesite v Vašo domovino, ponesite ga Vašim rodbinam, Vašim prijateljem in Vašim znanem! Ko se vrnete v svojo domovino, korakajte s svojim zgledom naprej in se velikokrat, če mogoče vsak dan, približajte mizi Gospodovi, da zavžijete kruh močnih. Svoje otroke privedite ljubemu Jezusu, že v prvih letih nedolžnosti, kakor hitro ločijo Božji kruh življenja od navadne jedi. In vi, duhovniki, morate se pred vsem in še več kot drugi sodelovati, da sadovi kongresa ne zamro in da se ne izgube. V svoje fare zanesite novo, sveto gorečnost, svojim vernikom bodite zgled, storite, kar le morete, da pospešujete pogostno, in če le mogoče vsakdanje sprejemanje svetega obhajila, kar želi in ukazuje Sv. Oče. Ne plaši naj Vas delo, ki si je zato nalagate.

Vsi zanesite v svoje dežele veliko čiščenje Najsvetejšega zakramenta. V njem zajemajte moč, da ostanete zvesti v vaši sveti veri, da zvesto in trdno stojite kot otroci svete rimske Cerkve. V teh časih doni po avstrijskih dolinah klic: »Proč od Rimal! Tako kriče tisti, ki sovražijo Vaše duše in Vašo lepo domovino. Pokrepčani v svoji sveti, edino resnični veri dvignite nasproti temu kričanju svoj glas in kličite: Tja k Rimu!

Trdno vztrajajte v naši sveti veri! Trdni ostanite v naši katoliški Cerkvi, zvesti našemu papežu, trdno se držite Najsvetejšega zakramenta! Sv. Evharistija je solnce Cerkve, solnce človeštva, vrelec luči in toplote, življenja, reda, slege. Zmota, zmešnjava in neednost, žalost in smrt.

Božja milost, božji blagoslov, božja pomoč knezom in ljudstvom, ki priznavajo, da je Bog njih Gospod in mojster in Jezus Kristus, njegov sin. Zveličar, katerega časte in molijo v Zakramentu ljubezni.

Vraberjem, prvi iz goriške, drugi iz lavantinske škofije.

Menih nas je prijazno nagovoril v italijanskem jeziku...

Kmalu je spoznal, da nismo Italijani.

Pozdravil nas je s francoskim jezikom.

»Francozi tudi niso.«
Poslušal se je nemščine.
»Ne, tudi Nemci niso.«
Začel je govoriti angleško.

»Inglis spokoren tudi ne gre.«
Tedaj rečem jaz proti svojima tovarišema: Če že vse jezike govori, naj začne še slovensko.

»Ja, gospoda moja«, se je oglasil naš Mezzofanti, »ali ste Slovenci? Bog Vas sprejmi! Tudi jaz sem Slovenec.«

Ne vem, ali je bilo večje njegovo ali naše veselje, da smo se srečali in spoznali kot Slovenci na rimskih tleh v »Tre fontane«.

Tam torej sem videl tako naravno utico, kakor je ona nad Studenci ob Bohinjskem jezeru. Vesel sem bil, ker me je spomnila mojih najlepših svečeniških let, ki so minula v večnem Rimu.

Šest let je zatonilo, odkar sem se vrnil v domovino. Praviijo, kdor pije vodo iz rimske fontane Trevi, ga s podojenim hrepenenjem vleče nazaj v Rim; jaz nisem pil iz tega studenca, a vkljub temu je moje hrepenenje po Rimu vsako leto večje.

Ali bomo drugo leto skupno promali v večno mesto?

(Dalie.)

Vsevečne čase ostani Najsvetejši zakrament vsem deželam te države solnce svetlobe in življenja, sreče in veselja in vresniči naj se, kar znana pesem tako lepo poje:

»Božje solnce vedno sijaj na presrečno Avstrijo!«

Bodoči evharistični kongres na Malti.

Predsednik škof Heylen naznači, da zboruje bodoči evharistični kongres od 24. do 27. aprila 1913 na Malti. Zborovalci nato zapojejo v vseh jezikih zahvalno pesem, nakar se podeli apostolski blagoslov in zadnje slavnostno zborovanje evharističnega kongresa na Dunaju zaključijo.

Cesar počasti udeležence evharističnega kongresa.

Danes zvečer je sprejel cesar na dvoru dostojanstvenike, ki so se udeležili kongresa. Navzočih je bilo do 1400 oseb. Pogled na cesarjeve goste je bil slikovit. Navzočih je bilo nad 200 škofov, zbrana je bila učena družba in plemstvo, ne le avstro-ogrske, marveč tudi francoske, angleške in laške. Grof Stürgkh se je tudi udeležil sprejema. Dvor je prišel ob 8. zvečer, na čelu mu cesar, prestolonaslednik, nadvojvodinje, vojvodinjo Zofijo Hohenberg je spremljal nadvojvoda Jožef. Cesar se je precej časa razgovarjal s kardinalom ki mu je predstavil škofo. Cesar je z vsakim izpregovoril nekaj prijaznih besedi. Prestolonaslednik pa je takoj za cesarjem stopil h kardinalu legatu in govoril dalj časa z njim. S kardinalom legatom se je tudi dolgo časa razgovarjal nadvojvoda Leopold Salvator. Nadvojvodinja Marija Terezija se je razgovarjala s kranjskim deželnim glavarjem dr. Ivanom Šusteršičem, nato pa z grofom Jaroslavom Thunom-Hohensteinom. Cesar je bil med dolgim cerklom zelo živahen, vesel in zgovoren. Nekaj minut pred 9. uro je dvor odšel. V zadnjem delu dvorane je omedlel tirolski deželni glavar baron Kathrein, ki je šele včeraj ozdravel, a se je kljub rahlemu zdravju sprejema udeležil. Glavar je sam vstal, dvorni uradniki so ga spremili iz dvorane. Cesar sam ni opazil, da je Kathrein omedlel. Cesar je nasproti več osebam izjavil, da se v cerkev sv. Štefana poda ob vsakem vremenu in da se udeleži cele procesije, da si radi svoje visoke starosti prisiljen na oknu dvora prisostvovati sveti maši na prostem.

ZAKLJUČNA PROCESIJA OB EVHARISTIČNEM KONGRESU.

Dunaj, 15. septembra 1912.

Današnja slavnostna procesija, ki je zaključila evharistični kongres, je sicer nekoliko trpela radi deževja, a je bila kljub temu sijajna kakor Dunaj še nikoli take ni videl. Ponoči je močno in trajno deževalo. Zjutraj sicer ni dežilo, a okolu 8. ure je pričelo zopet deževati in je dežilo do 12. opoldne. Zgodaj zjutraj so odkorakala društva in korporacije na določena jim mesta. Dohode k cerkvi sv. Štefana in k sedmim ulicam ter na dvor je že zjutraj vojaštvo, oblečeno v paradno obleko, zaprlo. Za vojaškim špalirjem se je kljub dežju zbralo stotisočero občinstvo, ki je z odprtimi dežniki čakalo procesije. Ker znamenja — bele zastave na stolpu cerkve sv. Štefana — da je procesija odpovedana, ni bilo, je množica, da si je lilo, potrpežljivo čakala. Udeleženci kongresa so se zbrali na Ringu, na »Heldenplatzu« in med dvornimi muzejema.

Ob četrta na 12. dopoldne so se zbrali nadvojvode v avdienci sobi ceremonijskega departementa na dvoru, med njimi nadvojvode Karel Franc Jožef, Leopold Salvator, Evgen Jožef, Jožef Ferdinand, Peter Ferdinand, Friderik in Karol Albreht. Ob četrta na 12. uri so se pričeli premikati dvorni vozovi proti cerkvi sv. Štefana. Na čelu jezdi dvorjan v španski obleki, sledi vod osebne gardne eskadrona in štirje dvorni trobentači in štirje paži. Na konjih jezde dvorjani, večinoma v vojaških uniformah. Sledje galakočije, v katerih se vozijo tajni svetniki. Pripelje se 6 dvornih galakočij, v katerih se vozi 24 škofov, ob obeh straneh kočij korakajo kleriki s škofovskimi palicami v rokah. Za škofi se vozijo v 12 kočijah kardinali.

Voz z Najsvetejšim.

Medtem se pripelje pred cerkev sv. Štefana z belo svileno pretkani »prinčev« stekleni voz z zlato preprogo za Najsvetejšo. Kardinal legat van Rossum in kardinal nadškof dr. Nagl stopita z Najsvetejšim v voz, v katerem je pripravljen za Najsvetejšo mali oltar, postavita Najsvetejšo na oltar in klečita celo procesijo pred najsvetejšim v kočiji. Ko se pripeljejo nadvojvode pred cerkev sv. Štefana in vstopijo vanjo, jih občinstvo živahno pozdravlja.

Cesar.

Trikratno trobentanje generalnega marša naznanja, da se bliža cesar. Voz se skupno s prestolonaslednikom v kočiji, v katero je vpreženih 8 belih konj. Vse se odkrije, z robci in živoklici pozdravlja vladarja, ki se zahvaljuje manifestantom. Vladarjevemu vozu sledi avstrijska in ogrska telesna straža. Izprevod zaključijo en huzarski eskadron.

Po končani sv. maši v cerkvi sv. Štefana se prične procesija premikati. Voz z Najsvetejšim spremljajo kleriki s kadičnicami. Ko poveljniki vojaškega špalirja zapazijo, da se bliža voz z Najsvetejšim, ukažejo vojakom »K molitvi«. Verniki se odkrijejo. Cesarja, ki sedi odkrit v kočiji, ob katerega levici sedi prestolonaslednik, ljudstvo navdušeno pozdravlja.

Procesija.

Procesija se pomika po Rothen-thurmstrasse, čez Franz Josefs-Quai, Aspernplatz in čez Ring med špalirjem, ki ga tvori sto in stotisoče ljudi.

Na Heldenplatzu so zbrani člani katoliških dijaških zvez z zastavami, nepregledna množica tujih duhovnikov, ki so prišli s procesijo, državni uradniki v uniformah in častniki. Pred spomenikom nadvojvode Karla stoje tirolska društva strelcev v domači noži z lesenim izrezljanim zgodovinskim križem. Dvorni orožniki vzdržujejo na Heldenplatzu red. Procesija se pomakne proti Volksgartnu in nato zavije zopet proti dvoru. Ko množica zagleda cesarja s prestolonaslednikom, je ginjena in navdušena. Ne da kdo ukaže, začne peti cesarsko pesem. Vladar je zelo ginen in se zahvaljuje ljudstvu. Živio-klici so tako mogočni, da se ne čuje zvonjenje, dasi zvone po vseh dunajskih cerkvah z vsemi zvonovi! Kardinal-legat in drugi kardinali neprestano blagoslavlja množico.

Pred zvonovim vhomom na dvor je bil pripravljen velik oltar, kjer je nameraval brati tiho sv. mašo kardinal legat. Z ozirom na dež, ki je strašno lil, se napovedana tiha maša ni brala na prostem, marveč se je podala na notranji dvorni trg. Cesar, nadvojvode, kardinal legat van Rossum z Najsvetejšim, kardinal dr. Nagl in vsi cerkveni knezi, ki so se procesije udeležili, stopijo iz voz in se podajo v dvorno župno cerkev, kjer se izpostavi Najsvetejšo. Medtem so dole tudi nadvojvodinje s svojimi otroci z dvora v dvorno župno cerkev, kjer daruje kardinal van Rossum z veliko astistenco sv. mašo.

Po končani sv. maši se je množica razšla. Cesar in člani vladarske rodbine so se podali v svoje apartemente. V najlepšem redu so se udeleženci razšli. Tramvaj je mogel pričeti voziti šele ob pol 3. uri.

Dasi je bila zbrana velikanska množica, je postalo slabo le 22 osebam, a slučaji so bili le lahki. Policija in vojakji so vzorno vzdrževali red.

Slovesnost je napravila kljub dežju na vse nepozabljiv vtis in ostane vsem v trajnem spominu.

Nekatere podrobnosti o zakramentalni procesiji.

Sv. monštranca, ki je shranjevala najsvetejšo Evharistijo, je popolnoma iz zlata. Tehta 4 kg in je vredna 150.000 kron.

Procesija dvora je bila dolga dva kilometra. Zgledno so se obnašali vsi udeleženci, ki so gledali procesijo. Ko se je približal voz z Najsvetejšim, so se vsi odkrili in poklekli in se pobožno trkali na prsa. Vtis je bil še večji in pomembnejši, ker se je spored kljub dežju le malo izpremenil in ker se cesar ni pustil pregovoriti, da bi se zakramentalne procesije kljub svoji visoki starosti ne udeležil. Zastopniki narodnosti in inozemci se niso ozirali na slabo vreme, marveč so ob določeni jim uri zasedli odkazane jim prostore. Dunajčanov in Dunajčank slabo vreme tudi ni oviralo in so zasedli vse ceste, kjer je bilo napovedano, da se bo procesija pomikala. Ure dolgo je kljub dežju in viharju množica vztrajala. Vse hiše na Ringu in ob cestah, kjer se je pomikala procesija, so bile okrašene z zastavami, balkoni in okna pa s cveticami. Narodnosti so vojaško razdelili v voje. Prvi voj je šel 41.129 udeležencev in je zasedel Wollzeile, Stubenring, prednjo Zollamtsstrasse, Reischachstrasse, Georg Koch-Strasse, Bilschstrasse in Dominikanerstrasse. Prvo in drugo četo tvorijo peki iz Münstra, rudarji iz Švaca, Marijine kongregacije, Požunčani, Ljudska zveza, tretji red sv. Frančiška, Marijinoceljsko romarsko društvo, mladeniška, rokodelska in mojstrska društva, Tirolci in Predarci. Drugo četo prvega voja tvorijo Bavarci, Berlinčani, Kolinčani, Vratislavčani, Pruski Šlezijci, Würtemberžani, Baden-Konštanci, Angleži,

Francozi, Italijani, Liechtensteinci, Švicarji, Španci, Turki, Albanci in Hrvati. Četrto četo tvorijo Ogri, peto Poljaki in Rusini, Zgornje Avstrijci, Koroski in Štajerci, sedmo Slovenci, Tržačani in Furlani.

Drugi voj obsega 26.729 udeležencev v petih četah in je zasedel Franc Josefkai, Aspernplatz, Wollzeile, Dominikanerbastei in prednji del Zollamtsstrasse. Osmo in deveto četo tvorijo Olu-mučani in Vratislavčani, dunajski magistratni in uradni kneza Schwarzenberga. Deseto četo sestavljajo meščanska društva: strelci dunajskega polka Deutschmeister, veteranci, Prometna zveza in dunajski mestni poulični železničarji. V enajsti četi se nahaja meščanski zbor iz Dunajskega Novega mesta in nižjeavstrijska kmečka zveza. V dvanaajsti četi so ostali Nižje Avstrijci.

Tretji voj šteje 16.800 udeležencev, ki so razdeljeni v tri čete, ki zasedejo Dampfschiffstrasse, Obere Weißgerberstrasse in Franz Josefkai. V trinajsti četi so Dunajčani iz okrajev Landstrasse, Wieden, Margarethen, Favoriten in Simmering, v štirinajsti četi Dunajčani iz okrajev Mariahilf, Meidling, Hietzing, Rudolfsheim in Fünfhaus. Dunajčani iz okrajev Innere Stadt, Leopoldstadt, Neubau, Josefstadt, Alsergrund, Ottakring, Hernals, Währing, Döbling, Brigittenau in Florisdorf.

Organizirani voji udeležencev zakramentalne procesije, ki so tvorili špalir, so torej šteli 150.758 oseb. Policije je bilo v službi 1200, 15.000 vojakov je delalo špalir, število gledalcev pa cenijo na več sto tisoč oseb.

Pogled na to velikansko množico v raznobojnih najrazličnejših nošah, na neštete zastave je bil nepopisen, navdušenje velikansko, požrtvovalnost in vztrajnost ob vremenu, ko je lilo z neba, občudovanja vredna.

Prizor s sprejema na dvoru.

Zelo slikovit je bil pogled ob sprejemu na dvoru v soboto zvečer. Veliko pozornost so vzbujali škofje z Orienta, z Balkana, Male Azije in iz Afrike, čestitljive postave. Videti je bilo kitajskega mandarina s črno-rdečo, z dragocenimi kamni okrašeno epico in s pisano tkano državno obleko, kitajski misijonar Murphy, ki ga je kitajska vlada opetovano visoko odlikovala. Nad 200 škofov je cesar sprejel na dvoru. Poleg kardinalov v rdečih oblekah in škofov ter prelato v violetnih oblekah, so stali belo oblečeni premonstratenci, črno-belo oblečeni cistercienci in skromne sive sutane bosenskih in albanskih frančiškanskih škofov.

Od druge strani se nam poroča: Sprejem pri cesarju preteklo soboto je bil nad vse sijajen. Gosti iz vseh delov sveta so se trli v krasnih dvoranah cesarskega dvorca. V prvi vrsti je veljal sprejem cerkvenim knezom, kardinalom in škofom ter inozemcem. Bilo je pa povabljenih tudi dokaj domačih odličnikov. S Kranjskega so bili povabljeni in so bili navzoči knezoškof dr. Jeglič, deželni glavar dr. Šusteršič in gospa soproga ter prošt dr. Elbert. V dvoranih so se čuli vsi jeziki. Cesar, ki je bil zelo dobre volje, je počastil mnogo oseb, zlasti inozemcev, z nagovorom in se razgovarjal zelo živahno.

Dunajski župan pri skupnem sv. obhajilu.

V petek zjutraj je daroval v Matzleinsdorfski župni cerkvi sv. Florijana knezoškof Luigi Spandre iz Astija pri Turinu slovesno pontifikalno mašo. Med sv. mašo je obhajal knezoškof med drugimi verniki tudi dunajskega župana dr. Neumayrja. Po sv. maši je predstavil župnik Mechtler škofu župana dr. Neumayrja, občinska svetnika Angermeyerja in Fischerja, okrajnega načelnika namestnika Leimerja in več okrajnih svetnikov.

Hrvati na evharističnem kongresu.

Ob sobotnem sprejemu na dvoru je vprašal cesar ministerialnega tajnika Culića, koliko Hrvatov je navzočih pri evharističnem kongresu. Culić je odgovoril, da je iz Bosne, Hrvaške, Slavonije, Hercegovine, Dalmacije in Istro približno 4000 Hrvatov na kongresu. Cesarja je odgovor vidno razveselil in je navzočim Hrvatom rekel: »Pozdravite moje Hrvate!«

Dnevne novice.

+ Po kongresu med ljudstvom! Plamen navdušenja, ki je vsplamtel na Dunaju za sveto stvar, naj se nese po kongresu v obilnih shodih med ljudstvo. Pove naj se Slovencem, kako ogromno število odličnih in učenih mož se je udeležilo dunajskih slavnosti.

stí tisti čas, ko sta »Dan« in »Zarja« z najgršimi izrazi sramotila udeležence shoda. Tudi v cerkvenih govorih naj se ta zadeva pojasni!

+ **Sankcioniran zakonski načrt.** Cesar je sankcioniral od kranjskega deželnega zbora sklenjeni načrt zakona o pravnih pomočnikih proti odredbam občinskih in drugih avtonomnih oblasti.

+ **Avtomobilna nadloga** je zlasti v lepem poletnem času zelo velika. Zlasti letovišča mnogo trpe vsled te moderne nadloge. Sicer obstoje predpisi proti prehitri vožnji na popirju, vendar pa ne store večinoma oblasti ničesar, da bi se ti predpisi izpolnjevali in prestopki kaznovali. Ne le pri nas, tudi drugod se pritožujejo vsled brezobzirnosti mnogih avtomobilistov, ki ne glede na cestni promet in druge okoliščine dirjajo z divjo protipostavno brzino naprej. Tako na primer poročajo, da je pred kratkim pozval tirolski deželni prometni svet vlado, naj ukrene potrebno, da se varuje osebna varnost pasantov in neomejena uporaba javnih potov napram avtomobilom. Zlasti pozivlje vlado, naj uvede za vse kronovine enoten vozni red, ki naj se prilagodi onim v Nemčiji, Italiji in Švici. Javna pota naj se vzdržujejo v takem stanju, da so nesreče pri prevrnem prometu izključene. Nadalje naj se omeji brez vsakega ozira prehitra vožnja avtomobilov in motornih koles, da ne bo v nevarnosti življenje in imetje ljudi, za kar ima skrbeti država. V seji tirolskega prometnega sveta se je tudi predlagalo, naj opremi orožnike z motornimi kolesi, da v gotovih delih dežele lažje nadzirajo avtomobilni promet.

— **Gosp. dekan J. Nagode iz Trebnjega** se je vrnil iz bolnišnice usmiljenih bratov v Kandiji ozdravljen domov. Zdravil se je tri mesece. Trebanjci so mu napravili lep sprejem.

— **Nesreča na šentjanški železnici.** Preteklo soboto se je peljal Franc Borštinar, posestnik v Gabrovci pri Sv. Križu pri Litiji, iz Trebnjega po cesti proti Mirni. Ko je hotel na Gomili preiti železniški tir, tedaj začuje naenkrat tik za seboj vlak sopihati. Hitro udari z bičem po konjih in k sreči zadene železnični stroj le zadnji konec njegovega voza, njega samega pa vrže iz voza v bližnjo mejo. Poškodovan ni, le malo ga je po nogah in rokah opraskalo. Konje so vjeli Majcen in njegovi sinovi na Gomili. Zakaj vlak pri prehodu čez cesto ne daje nobenega signala?

— **Socialno-demokratski občinski svetnik na begu.** Iz Osjeka poročajo, da je od ondi pobegnil socialno-demokratski občinski svetnik Josip Križar. Bil je zapleten v goljufijo z neko menico.

— **Mesarjem se godi slabo,** bi se dalo sklepati iz njih akcij, ki so jih zapričeli zadnje dni. Na Dunaju so odposlali svoje zastopnike k ministru notranjih zadev in mu izročili spomenico, kjer so izrazili svoje želje in potrebe. Minister je opozoril mesarske zastopnike na dejstvo, da je cena živini že dalje časa vedno padala, cena mesu pa vedno raste. Zadnje tedne je prišlo iz Srbije in Rumunije dokajšnje število živine, a tudi to ni izdalo nič; cene mesu so ostale stare.

— **Krka je preplavila** nižje ležeča polja in travnike ter je odnesla stavbeni tvrdki Herzen provizorični most pri zgradbi mostu v Gorenji Straži. Stavbena tvrdka Samohrd je morala radi naliva prenehati z deli za gradnjo železnice. Od 9. t. m. nimajo delavci za služka.

Strašenje otrok z babbavom, črnim možem in enakimi neumnostmi ni le vzgojno nedopustno, marveč rodi mnogokrat hude nesreče. Tako se sedaj poroča iz Brežic o nekem otroku, ki so ga vedno strašili s »črnim možem«; te dni je otrok nekaj zagrešil, in da uide palici, je zbežal na cesto. V istem hipu je šel mimo hiše dimnikar, ki se ga je otrok tako prestrašil, da ga je napadla božjast in je kmalu nato umrl.

Ljubljanske novice.

Ij **Shod ljubljanskih zaupnikov S. L. S.** se vrši jutri v torek ob 8. uri zvečer v Ljudskem Domu, II. nadstropje. Kdor bi pomotoma vabila ne dobil, ga dobi jutri pri vходу.

Ij **Liberalni okus.** Liberalci kandidirajo za dopolnilno volitev v Ljubljani prof. Reisnerja in tržnega nadzornika Ribnikarja. Kaj drugega od take stranke kakor je kranjska liberalna, ni bilo pričakovati.

Ij **Dva shoda** je priredila včeraj liberalna stranka za dopolnilno deželno-zborsko volitev. V Trnovem sta govorila dr. Tavčar in Ribnikar, na Dolenjski cesti pa Hribar in Reisner. Shoda sta bila jako klaverno obiskana.

Ij **Nemška kandidata** za dopolnilno deželno-zborsko volitev v Ljubljani sta dr. Eger in ravnatelj Pammer,

Ij **Glasbena šola »Ljubljane«** odvri letoš poduk za vse instrumente v orkestru za klavir, solopetje, deklamacijo, glasbeno zgodovino poleg teorije, harmonije in kontrapunkta. Poucevali bodo gca. J. L. Gerbič, g. B. Černy, oba absolutna praškega konservatorija, g. J. Zdešar, absolvent dunajskega konservatorija poleg nekaterih drugih učnih moči. Vpisnina 2 K, učnina za predmet 4 K mesečno, za solo petje 6 K mesečno, teorija brezplačna. **Vpisovanje danes v ponedeljek, v torek, v sredo in v četrtek od 3. do 7. ure popoldne v društvenih prostorih hotela »Union«**, vhod iz Frančiškanskih ulic, desno, I. nadstropje. V ljudskoškolski zbor se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili deseto leto in so muzikalno nadarjeni. Vpisuje se ob gori navedenih dnevi. Poduk tega zbora bo brezplačen. Zeleti je tudi, da bi se čim več mladeničev javilo za godbo na pihala, da bi bili sčasoma na razpolago za domačo orkester, oziroma godbo. **Somišljenike prosimo, da pošljejo svojo dečo v glasbeno šolo »Ljubljane«, ki jim nudi temeljito in popolno izobrazbo v glasbi.**

Ij **Pevski zbor »Ljubljane«** se snide po počitnicah prvič, dne 19. t. m., zvečer ob pol 8. uri v društvenih prostorih hotela »Union«. Novi člani dobrodošli.

Ij **Kultura.** »Slovenska Filharmonija« ima zasigurano bodočnost! Tako bi človek sodil po silni vnemi, s katero nekateri listi udrihajo po Štefetu, ki si je v občinskem svetu upal o »Slovenski Filharmoniji« povedati prepričanje velike večine Ljubljane. Kar naenkrat so začeli liberalci tolči na »kulturni« boben. V resnici je pa ta ljubljanska liberalna kultura jako žalostna. To se je pokazalo posebno pri koncertih, pri katerih je mojster Talich dvignil »Slovensko Filharmonijo« na višek umetnosti. Koliko sedanjih liberalnih občinskih svetnikov pa je bilo pri teh koncertih? Še najkulturnejših med njimi, gospoda Likozarja in pa obč. svetnika Smoleta ni bilo! Dvorana je vedno zevala praznote — ljubljanska liberalna kultura je ostala doma za pečo in je prilezla na koncerte le, če se je vnaprej zagotovila, da bodo na programu samo »valcerji«. Razglašena harmonika je pravzaprav za liberalce najprimernejša muzika. Zato je boljše, da se o taki »kulturi« ne piše. Posebno neprevidno je zaletavanje liberalcev v Ljud. oder, o katerem so lagali, da bo s svojimi predstavami prenehal. Sedaj so se pa zopej spravili na »Ljubljano«. Mi pustimo kulturne zavode pri miru, konstatiramo pa vnovič, da so liberalci tisti, ki vsako naše kulturno stremljenje pobijajo z vsemi sredstvi, dasi bi lahko vedeli, da bi marsikaj kultura, s katero se na rovaš liberalizma vedno bahajo, pokala, če bi ne sodelovali naši somišljeniki.

Ij **Cvetlični dan.** Včeraj je bil liberalni cvetlični dan. Odlikoval se je po tem, da so letoš nekatere prodajalke nadlegovale občinstvo tudi po tramvajskih vozech, in pred kolodvorji, pred hoteli, v brivnicah, in da je bilo med prodajalci in prodajalkami, ki so hodile tudi v hiše in gostilne, več šoloobveznih učenk. Če je taka služba primerna za šolske deklice, je vprašanje, na katero naj odgovore njihovi starši in pa šolske oblasti. Sicer pa so bile nekatere gospodinje pri prodaji tako usiljive, da je bilo prodajanje pravo nadlegovanje občinstva, ki upravičeno zahteva, da se takim enostranskim prireditvam vendar enkrat napravi konec. Tisti, ki vedno Orle psujejo s »čukik«, so včeraj na ulici od Orlov hoteli, naj kupujejo rože za Sokola. Celo policijski stražniki so bili predmet pozornosti nekaterih prodajalk, pa nekateri so jim prav odkrito povedali, da s pritrganimi dokladami ne morejo še rožic kupovati. V Vodmatu so narodnjakinje delale za Sokola z rožami, ki so jih dobile z vrta zavetišča Kranjske hranilnice. V Vodmatu je bila včeraj grilova nedelja. Ljudje so ob tej priliki zbijali krepke dovtipa o tem, kako je liberalce na grilovo nedeljo hudomušna Kranjska hranilnica dekorirala.

Ij **Več ne marajo Ljubljane.** Koliko pisarjenja je bilo za slovensko vseučilišče v Ljubljani. Sedaj se je pa narodnim radikalcem Ljubljana nekaj zamerila in na včerajšnjem shodu narodno-radikalnega dijaštva v Ljubljani so že sprejeli resolucijo, s katero zahtevajo, naj se slovensko vseučilišče ustanovi v Trstu. Neki Vladimir Knaflič je pa izdal »spomenico slovenski javnosti«: »Vseučilišče v Trstu«.

Ij **Slovensko gledališče.** Iz pisarne »Dramatičnega društva«: Stojčeta na stališču, da bodi gledališče pristopno prav vsem slojem, je intendant slovenskega gledališča sklenila v letošnji sezoni prirediti ljudske predstave ob

tako izdatno znižani cenah, da bo tudi revnejšim delavskim in ljudskim slojem omogočeno redno posejanje gledaliških prireditev. Tako bo na primer sedež v parterji, ki sicer stane 3 K 40 v, pri večernih ljudskih predstavah veljal samo 2 K, pri popoldanskih samo 1 K 60 vin.; balkonski sedež, ki sicer stane 2 K, samo 1 K, oziroma 80 vin.; galerijski sedež, ki sicer stane 1 K, samo 60 v.; dijaško stojišče samo 40 v., galerijsko stojišče samo 20 vin. Cene so nastavljene tako nizko, da bo izkupiček ravno še pokrival stroške, nižje jih pri naših razmerah ni mogoče nastaviti. Uprizarjale se bodo opere, opere, te, spevoigre in drame prav tako vestno, kakor pri dražjih večernih prireditvah, izbrali pa se bodo komadi, ki sicer odgovarjajo ljudskemu okusu. Večerne ljudske predstave bodo vsako drugo sredo zvečer od 8. ure dalje in ob tistih nedeljah in praznikih popoldan, ko ne bo otroških predstav. — Zavedajoča se kulturne misije, ki jo ima gledališče izpolnjevati v oziru na splošno naobrazbo in olikanje estetičnega okusa, je intendant slovenskega gledališča sklenila v bodoči sezoni redno prirediti specialne dijaške predstave, pri katerih se bodo uprizarjali klasični dramski in glasbeni komadi. — Kakor pri ljudskih predstavah bodo tudi pri dijaških prireditvah cene znižane na skrajni minimum. Predstave bodo popoldanske in sicer se bodo vršile vsakih štirinajst dni na tisti popoldan, ko ga bo c. kr. deželni šolski svet določil kot vseh šolskih dolžnosti prost popoldan. — Kakor doslej, bode slovensko gledališče tudi v bodoče ob nedeljah in praznikih popoldne prirejalo otroške predstave, za katere ima intendant v programu prav efektne in primerne nove, pri nas še ne uprizarjene komade.

Ij **Občni zbor »Slovenske Filharmonije«** se vrši, kakor smo že poročali, jutri ob 8. uri zvečer v vrtnem salonu restavracije »pri Rimljanu« (Valentin Mrak), Rimska cesta št. 4.

Ij **Prijet izseljenec.** Danes dopoldne je na južnem kolodvoru službojuči stražnik prijel leta 1891. v Damlju pri Črnomlju rojenega Ivana Kobetiča, kateri se je nameraval izseliti v Ameriko ter se s tem izogniti vojaški dolžnosti. Oddalil so ga c. kr. deželnemu sodišču.

Telefonska in brzojavna poročila.

SMRTNA KOSA.

Gorica, 16. septembra. Danes popoldne je tu umrl šolski svetnik Štefan Križnič, vpokojen ravnatelj ženskega učiteljskega in član goriškega deželne šolskega sveta.

EVHARISTIČNA PROCESIJA.

Dunaj, 16. septembra. Dodatno se nam k našemu poročilu poroča: Popolnoma nemogoče je navesti vsa imena samo najodličnejših udeležencev evharistične procesije. Število vseh se cenil na 200.000. Navzoče je bilo malodane vse avstrijsko plemstvo, člani vlade, visoko uradništvo, deželni šefi, mnogi državnozbornski poslanci, med njimi skoro vsi slovenski, mnogi člani gospodarske zbornice itd., itd. Čeprav se je vsled dežja program nekoliko omejil, je sijaj procesije prišel do popolne veljave. Ovacije cesarju na celi poti so bile naravnost velikanske, morebiti največje, kar se mu jih je priredilo v celem življenju. — Nezdog se je zgodilo okoli 73, izvzemši 3 slučaje, vse lahke. Subpriora benediktinskega samostana Gries na Tirolskem, 70 letnega P. Gassnerja, je zadela kap, vsled česar je umrl; tirolskemu gostilničarju Höppingerju, očetu štirih otrok, in 64 letni ženi poštnega uradnika Stranjchak iz Maribora se je vsled napora omračil um. — Zvečer je bil na kolodvorih velikansko naval.

IMENOVANJA GOSPOSKOZBORNIČNIH ČLANOV.

Dunaj, 16. septembra. V kratkem času se imenuje osem novih članov za gosposko zbornico.

SKLICANJE DELEGACIJ.

Budimpešta, 16. septembra. Ogrska delegacija je sklicana 23. septembra z navijšjim lastnoročnim pismom.

UČITELJI ZA NARODNI SPORAZUM.

Praga, 16. septembra. Na skupnem zborovanju čeških in nemških učiteljev se je sprejela soglasna resolucija za pravični narodnostni sporazum med Čehi in Nemci.

KRALJ NIKOLAJ PESIMISTIČEN.

Cetinje, 16. septembra. Kralj Nikolaj se je o položaju na Balkanu jako pesimistično izrazil.

IZGREDI NA ANGLEŠKEM.

Belfast, 16. septembra. Pri footballu je prišlo do pretepa. Ljudje so metali kamenje in streljali. 58 oseb je ranjenih, med njimi 6 smrtno.

POMILOŠČENJE TULLIJA MURRI.

Rim, 16. septembra. Justični minister je kralju predlagal v pomilostitev na 30 let ječe obsojenega morilca grofa Bonmartinija, znanega Tullio Murri.

STRAŠEN POTRES V CARIGRAJSKI OKOLICI.

Carigrad, 16. septembra. Včeraj ponoči je strašen potres potresel carigrajsko okolico. Strašno je gospodaril na otoku Tenedos, kjer se je porušilo več hiš. V Gallipoliju se je podrlo več hiš, ki jih je poškodoval še zadnji potres. Ranjeni sta dve osebi.

Carigrad, 16. septembra. Zadnji potres je porušil veliko hiš v Gallipoliju in na otoku Tenedos.

: Naročajte „Slovenca“ .:

Primorske vesti.

p **V Trstu prodajajo srečke »Slovenske Straže«:** Prodajalna Katoliškega Tiskovnega društva, Via G. Rossini. — Muraro Andr., trafika, Via delle Sette Fontane 14. — Lavrenčič Mihael, trafika, Piazza Caserma 1. — Sekovar Mihael, trafika, Piazza Caserma 6. — Stanič Stefan, trafika, Via Molin piccolo 14. — Može Karolina, trafika, Via Miramare 1. — Pipan, trafika, Ponte della Fabbra 1. — Supanc Ivan, trafika, Via Vinc. Bellini 13. — Trevisan Marija, trafika, Via Fontana 22. — Hreščak Blaž, trafika, Campo Belvedere 1. — Geržina Pavla, trafika, Rojan 8. — Vivoda Domenik, trafika, Via Montorsino 15.

p **Kat. slov. izobraževalno društvo Podbrdo** priredi veselico, kakor že prvotno naznanjeno, dne 22. septembra 1912 ob 5. uri popoldne v društvenem prostoru s sledečim vspeškom: 1. Nagovor. 2. »Pogovor z domom«. Volarič, mešani zbor. 3. Igra »Ne kljič vraga«. 4. »Tičica gozdna«, Mayer, mešan zbor. 5. »Huda nevihta v gorenji vasi«, Šaljič prizor, Seljak. 6. Venček narodnih pesmi, mešani zbor. 7. Šaljivo srečanje. — Vstopnina: Sedež 1 K, stojišče 60 vin. K udeležbi uljudno vabi posebno sosedna bratska društva odbor.

p **Evharistično slavlje v Kringli.** Tako izvanredno se toliko razvpiti Križanci še morda niso obnesli, ko od dne 6. do 8. tekočega meseca, ko se je pri njih obhajalo od preč. ordinariata tržaškega priporočano evharistično slavlje v spomin svetovnega evharističnega kongresa na Dunaju. Pobožnost je vodil veleč. o. Jožef Vrbanc, jezuit iz Zagreba, ki je imel več lepih govorov. Obhajanih je bilo 700. V nedeljo pri sklepu pobožnosti oblekla je Kringa slavnostno obleko kakor drugače le na Telovo in ob prihodu višjega dušnega pastirja. Po pridigi ob tretji uri popoldne bile so pete litanije Srca Jezusovega; potem je prečastiti proš Anton Kalac iz Pazina blagoslovil nove cerkvene orgle (stale so 5000 K) ter imel ob preobilni udeležbi ljudstva procesijo z Najsvetejšim po Kringi. Bog daj, da bi ta slavnost iztrebila iz Križancev dušne napake, ktere se imajo ter jim prinesla tudi v gmočnih potrebah obilo blagoslova. — Pri procesiji nastopili so tudi kandidati bodočega mladeniškega društva »Hrvatski junak Kringa«.

p **Kaj bo v Pazinu,** ako merodajne oblasti ne bodo bolj skrbale za dobro vzgojo mladine? V primeroma tako menda nikjer ni tako zanemarjena in pokvarjena ko ravno v Pazinu, v središču Istrije. Človek, posebno duhovnik ni nikjer pred njo varen. Posebno se v neotesanosti odlikujejo šolarji italijanske ljudske šole in še bolj dijakji italijanske gimnazije. Bog ve, kaj se doma in v šoli učijo? Krščanskega obnašanja menda gotovo ne, drugače bi ga morali vsaj nekoliko na zunaj kazati. Pred kratkim je nek mlad zlikovec pri belem dnevu vrgel tako močno kamen v okno samostanskega cerkvenega kora, da je popolnoma prebil in razbil zunanjo in notranjo šipo. Sreča, da patri niso bili ravno na koro pri molitvah, drugače bi bil lahko kateri smrtno zadet v glavo. Stvar se je naznanila orožništvu. Bilo bi res potrebno, da pridejo kmalu Salezijanci v Pazin, ne toliko radi hrvaških dijakov, ko druge neotesane mladeniče.

p **Spomenik cesarice Elizabete v Trstu** odkrijejo sredi meseca novembra. Cesarja k odkritju ne bo. Pri odkritju bo cesarja zastopal eden nadvojvodov.

p **Poročil se je včeraj** v Barkovljah posestnik g. Edvard Scheiner z gđno Zorko Ražem.

p **Tržaško vodovodno vprašanje.** Specialna komisija, ki je bila izvoljena v tržaškem občinskem svetu, da prouči tržaško vodovodno vprašanje, je skle-

nila na predlog obč. svetnika Brajdoč-
tija, da se eksperte poveri z novim stu-
dijem vodnega projekta, medtem pa se
naj napravi projekt za provizoričen vo-
dovod, da bi bilo mesto v najkrajšem
času preskrbljeno s pitno vodo. Temu
predlogu so se pridružili tudi socialni
demokrati in Slovenci.

p Avtomobilna nesreča. Z nekega
pogreba v Marčani se je 9. t. m. vra-
čalo več avtomobilov v Pulj. Privatni
avtomobil št. 189 župnika Vekoslava
Viskovića iz Altura, ki ga je sam vodil,
je daleč prehitel avtomobil št. 667 me-
hanika Fr. Strniša iz Pulja. Strniša je
znan kot spreten šofer. Vozil je v av-
tomobilu tri gospode in neko damo.
Hotel je prehiteti avtomobil župnika
Viskovića, ki je znan v Pulju kot eden
prvih šoferjev. Nesreča je hotela, da je
na nekem ovinku šofer Strniša pre-
malo pazil in je avtomobil odletel s
ceste, se prevrnil in pokopal potnike
pod seboj. Župnika A. Janko in Visko-
vić, gđ. Evfemija Drušetić in zagreb-
ški akademik Sironi, vsi iz prvega
avtomobila, so prihiteli ponesrečencem
na pomoč. Sreča je bila, da je bil poleg
ceste jarek, v katerega je poveznil av-
tomobil potnike. Težko ranjena sta bila
dva gospoda in dama. Smrtne nesreče
ni bilo. Avtomobil se je skoro popol-
noma razbil, zlasti zadnji del. Stroj se
ni pokvaril. V Pulju se je vse čudilo
pogumnemu šoferju Strniši, ko se je
pripeljal v mesto s popolnoma raz-
bitim avtomobilom. Stroj je funkcijoni-
ral, a sprednja kolesa nista bila znatno
poškodovana. Ranjence so prepeljali
na drugem avtomobilu v Pulj in od-
dali zdravniški oskrbi.

Štajerske novice.

Na Štajerskem prodajajo srečke
»Slovenske Straže«: Sušečka vas pri
Poljčanah: Knaflič Anton, trgovec. —
Maribor: Tiskarna sv. Cirila. — Šo-
štanj: Ravlen Josipina, trgovka. — Sv.
Jurij v Slov. goricah: Bauman Josip,
trgovec. — Sv. Rupert v Slov. goricah:
Lorber Janez, trgovec. — Sv. Lenart v
Slov. goricah: Zemljič Anton, trgovec.
— Rečica: Turnšek Anton, trgovec. —
Kmetijsko društvo. — Sevnica ob Savi:
Cimperšek Karol, trgovec. — Slov. Bi-
strica: Pintar A., trgovec. — Sv. Jurij
ob Ščavnici: Kavčič Matija, trgovec. —
Celje: Goričar & Leskovšek. — Kocu-
van Anton, trgovec. — Dole pri Vo-
niku: Gašper Spes, trgovec. — Sv. Pe-
ter na Medvedovem selu: Otorepec
Marija, trgovka. — Brežice: Vidmar
Ivan, trgovec. — Krašovic Fani, glavna
trifika. — Sv. Kunigunda, p. Zreče:
Hranilnica in posojilnica. — Osluševci,
p. Vel. Nedelja: Lah Franc, trgovec. —
Št. Vid nad Valdekom: Repolusk Karol.
— Sv. Ema, p. Pristova: Kmetijsko
društvo. — Gomilsko: Kosmelj Cilka,
trgovka. — Sv. Tomaž pri Ormožu:
Kegl I. N., trgovec. — Sv. Andraž, p. Ve-
lenje: Čebal Anton, trgovec. — Slo-
venci na Štajerskem — povsod agiti-
rajte za prodajo srečk »Slovenske
Straže«. Gre se tudi za rešitev Vaših
mej, zato takoj vsi na delo, da razpro-
damo hitro veliko število srečk! Do-
bitki so vredni 20.000 K, posamezna
srečka pa velja samo 1 K. Kjer ne pro-
dajajo srečke, naročajte več srečk
skupno v pisarni »Slovenske Straže« v
Ljubljani.

Š Občinske volitve v Gradcu se
prične jutri z volitvijo tretjega razreda,
v katerem so postavili nemški liberalci
in neodvisni krščanski socialci skupno
listo proti socialnim demokratom. Po-
sebnost teh volitev je, da so častniki in
vojaški gažisti v pokoju, katerih je v
Gradcu zelo veliko, v prvi kot organi-
zacija sklenili se volitev udeležiti, in
sicer proti socialistom.

Š Čebelarska razstava »Slovenske-
ga čebelarskega društva za Spodnje
Štajersko se je otvorila včeraj v nedeljo
ob 9. uri dopoldne na Lanovžu pri Ce-
lju. Prva skupina na vrtu na prostem
nam kaže žive čebele in panje raznih
sistemov, kakor Sträuljeve, Gerstun-
gove itd. Druga skupina kaže razno če-
belarsko orodje. Tretja skupina obsega
čebelne pridelke, kakor: med, satovje,
vosek, razno medeno pecivo itd. Četrta
skupina kaže razne umetne izdelke,
kakor umetno satovje, likere, medena
vina, okraske iz voska in drugo. V peti
skupini pa najdemo razne učne pripo-
močke, razne čebelarske knjige, časo-
pise, fotografije čebelnjakov, načrte za
čebelnjake, posamezne kemične sestav-
vine, ki se nahajajo v medu itd. — Na
razstavi se toči medica in je na razpo-
lago tudi medeno pecivo. Razstava je
zelo dobro obiskana od vseh slojev. Za-
tvoritev razstave bo v četrtek, 19. sep-
tembra, ob 3. uri popoldne. Pri raz-
stavi se razdelijo tudi odlikovanja in
darila ter bo razpečevanje še nerazpro-
danih razstavljenih predmetov. Darila
so sledeča: 35 srebrnih društvenih ko-
lajn, 7 državnih kolajn, 6 kolajn Kme-

tijske družbe; denarnih daril vkup je
500 kron in darila zasebnikov. Razstav-
ni prostor je zelo lično opremljen in
okrašen z zelenjem. V dneh razstave so
na vsopredju razna poučna predavanja,
poset slovenske kmetijske šole v Šent
Juriju ob juž. železnici in druge razno-
terosti.

Š Strahovit umor. V bližini Juden-
burga so našli v soboto zjutraj ob 7. uri
grozovito razmesarjeno truplo nekega
neznanca. Truplo je bilo brez glave,
noge pa so bile tudi odrezane in polo-
žene na prsi. Truplo je bilo popolnoma
brez krvi in tudi okrog njega niso bila
tla čisto nič okrvavljena. Iz tega skle-
pajo, da je bil neznanec umorjen neke
drugje in da so truplo prenesli potem
semkaj. Roke so bile tudi popolnoma
razrezane. Identitete neznanca še niso
mogli dognati. Za krivci ni nobenega
sledu.

Š Zaprisežena sta bila v izredni seji
celjskega mestnega občinskega sveta,
ki se je vršila dne 12. septembra, zopet
izvoljeni župan dr. Henrik pl. Jabor-
negg in podžupan lekar Maks
Rauscher.

**Š Otrok težko poškodovan od kam-
na.** Iz Laškega trga: Te dni se je igrala
štiriletna hčerka posestnika Franca
Povalja v Dečnem pri Jurkloštru na
domačem dvorišču, ki leži pod hribom.
Naenkrat se je s hriba privaril precej
velik kamen ter zadal otroka na glavo.
Otrok se je nezavesten s težko rano na
glavi zgrudil na tla. Ko ga je mati po
dolgem času našla, je bil še vedno v
nezavesti. Dvomijo nad okrevanjem.

Š Redek lovski plen. Iz Velenja po-
ročajo, da je te dni tam lovec Anton
Schwenner v lovišču pl. Adamoviča
ustrelil velikega gamza. Gamz se je
najbrže vsled snega iz hribov priklatil
v dolino.

Š Sneg je zapadel na vseh višjih
hribov v Savinjskih planinah.

Š Novo izobraževalno društvo so
ustanovili v nedeljo, dne 15. t. m., v
Št. Janžu na Viniški gori.

Š Iz šale pride resnica. Te dni sta
se v mariborski domobranski vojašnici
za šalo sabljala podčastnika Edvard
Einfalt in Srečko Stribl. Pri tem je
Einfalt s sabljo sunil Stribla v trebuh
in ga nevarno ranil. Stribl leži v bol-
nišnici v obupnem položaju.

Š Smrtna kosa. V Gradcu je umrla
gospa Beti Ploj, mati senatnega pred-
sednika in dvornega svetnika dr. Miro-
slava Ploja. — V Bistrici nad Maribor-
om je umrl po kratki bolezni vladni
svetnik Friderik Scubitz. — V Gradcu
je umrl c. kr. major v pokoju Ferdi-
nand pl. Leclair v 65. letu starosti. —
V Gradcu je umrla zasebnica Ana Gre-
gorič, doma iz Pekla pri Poljčanah, v
68. letu starosti. Truplo prepeljejo v
Poljčane.

Š Vlom. Pri posestniku Kirchen-
gastu v Purkli blizu Radgone je v eni
zadnjih noči vlomil nek zlikovec ter
ukradel različnih reči v skupni vredno-
sti okrog 500 kron. Vlomilca še niso
prijeli.

Š Razpisani zdravniški mestl. Na
kirurški oddelku občnih in javnih
bolnišnic v Radgoni in v Mariboru je
oddati po eno mesto sekundarnega
zdravnika. Prositelji naj vložijo toza-
devne prošnje, kolekovane s kolekom
po 1 K, opremljene z zdravniškim di-
plomom, kakor tudi personalne akte
najdalje do 30. septembra t. l. na štajer-
ski deželni odbor.

Š Občinske volitve se vršijo kmalu
v Strihovcu pri Št. Ilju v Slov. goricah.

Učenko

sprejme v svojo manufakturno trgo-
vino s primerno izobrazbo ne pod
14 let staro J. FAJDIGA, Vipava. 2903

Resna
ženitna ponudba.

Mladenič iz boljše družine, z več
tisoč kron premoženja, želi poročiti
gospodično, katera bi imela dobro vpe-
ljano posestvo z gostilno. Samo resne
ponudbe s sliko se spreje-
majo do 28. t. m. pod šifro
„Vesela bodočnost 2935“.

Gospodična

želi prevzeti za
leto 1912/13 za
poučevanje deklic
(tudi 2) ali dečka
nižjih razredov. Za plačilo bi se ji odkazalo
stanovanje. Naslov pove uprava »Slovenca«.

**Ali imate že Slomškove razgled-
nice „Slovenske Straže“? ..**

2950

Stanovsko društvo uradnikov
c. kr. užitnine v Ljubljani javlja
pretresljivo vest, da je njih član in
tovariš, gospod

Ivan Blaznik

užitninski uradnik,

sredo dne 11. septembra 1912 mirno
v Gospodu zaspal.
Pogreb predraga rajnika se
vrši dne 13. t. m. ob 4. uri popoldne
v Št. Petru na Krasu.

Naj v miru počiva!

V Ljubljani, dne 13. sept. 1912.

Kovačnica

se odda v Krškem
107. V kovačnici je
nekaj orodja, ki se
tudi lahko prevza-
me, eventualno se
orodje tudi prodaja. — Več pove FRANC
LOPIČ v Kranju št. 183. 2951 6

SKRIVNOST

lahke, prožne hoje. No-
bene utrujenosti več. —
Trpežnejše od usnja.

PALMA

kavčug-podpetniki

Dobiva se v vseh zadevnih trgovinah.

2755 5

Št. 1100/m. š. sv.

Razpis službe.

Na mestni slovenski deželški šoli v Ljubljani se vsled razpisa c. kr. de-
želnega šolskega sveta z dne 7. septembra 1912 št. 6488 v stalno popolnitev razpisuje
na novo ustanovljeno službeno

mesto učiteljice

združeno z zakonitimi prejemki ljudskega učiteljstva.

Prosilke naj svoje s potrebnimi dokazili opremljene prošnje vlagajo pri c. kr.
mestnem šolskem svetu

do 11. oktobra 1912.

Zakasnele ali pa pomanjkljive prošnje se pri oddaji službe ne bodo vpoštevale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dne 11. septembra 1912.

Predsednik:
Dr. Ivan Tavčar, l. r.

Privatno se temeljito

poučujejo citre

po najboljši dunajski metodi „Umlauf“. Začetniki in taki, ki
že igrajo, dame in gospodje, kakor tudi dijaki in šolska mla-
dina od 10. leta dalje se smejo zanašati na gotov uspeh.
2945 (3) Ljubljana, Cojzova cesta št. 9.

K. št. 1042/m. š. sv.

Razpis službe.

Na I. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani je vsled razpisa c. kr. deželnega
šolskega sveta z dne 20. avgusta 1912 št. 5912 stalno popolniti na novo ustanovljeno
službeno

mesto učitelja

združeno z zakonitimi prejemki ljudskega učiteljstva.

Prosilcem za omenjeno službo je njih pravilno opremljene prošnje po pred-
pisani službeni poti vlagati pri c. kr. mestnem šolskem svetu ljubljanskem

najkasneje do 6. oktobra 1912.

Zakasnele ali pa pomanjkljive prošnje se pri oddaji službe ne bodo vpoštevale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dne 6. septembra 1912.

Predsednik:
Dr. Ivan Tavčar, l. r.

Sodavičarji pozor!

Proda se

2958

tovarna sodavic in pokalic

ceno in takoj s koncesijo vred. Več pove:
BRANDT, Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Miss Farler

English lessons 2921

od 1. oktobra naprej, Gledališka uli-
ca 6, I. nadstr. — Prijave od 20. sept.
naprej od 11. do 12. ure dop. ravnotam.

Odda se

2958

stanovanje

obstoječe iz dveh sob, kuhinje, jedilne
shrambe, sobe za posle in kopalnice.
Naslov se izve v upravi „Slov.“ pod 2958.

Sprejme se takoj dobro izvežban

trgovski pomočnik

in dobro ženska moč
izvežbana

srednje starosti v trgovino z mešanim bla-
gom pri I. MODIC-u v Novivasi pri Ra-
keku. 2956

Sukneno blago

za moške obleke se kupi
najbolje pri R. Miklauc
v Ljubljani. 2933 1

Velika izbira, — Donesljive cene, — Na
zahtev se tudi izdelovanje oblek preseli.

2953

Šolske knjige

za vse šole v najnovejših odobrenih izdajah, kakor tudi vse druge šolske potrebščine v najboljši kakovosti in po zmernih cenah priporoča

Lav. Schwentner

knjigostržec v Ljubljani, Prešernova ulica 3.

Po svetu.

Dežela brez doktorskih naslovov. Ena izmed največjih držav na svetu, Brazilija, nima nobene prave univerze, še manj pa njeni prebivalci doktorske naslove. V Braziliji so sicer visoke šole za zdravnike, inženirje, juriste, toda zavoda nima nobenega, na katerem bi bile združene dve ali več fakultet. Pred nekaj časa se je nameravalo zgraditi v San Paulu pravo univerzo, a ostalo je samo pri načrtu. Pri tej priliki so brazilijanski zakonodajalci revidirali tudi visokošolske izpite in sklenili sledeče: Kdor zvrši na kaki brazilijanski fakulteti končni izpit, dobi pač spričevalo, ne pa doktorskega naslova ali kak drug priimek. Podeljevanje doktorskega naslova more namreč povzročiti razliko med stanovi, kar se pa ne strinja z načeli demokratske republike.

50letno starost za natakariče je določilo občinsko zastopstvo nekega mesta na Češkem; nobena gostilna bi ne smela imeti mlajše natakariče. Gostilničarji so se pa pritožili in namestništvo je sklep občinskega odbora razveljavilo.

K odkritju južnega tečaja. Iz Kodanja se poroča: Znanstvena komisija, ki je preiskala Amundsenova astronomska opazovanja na južnem tečaju, je dognala, da se je Amundsen pripeljal računsko pomota. Amundsen ni bil na južnem tečaju, pač pa se mu je približal do četrtnine milje. Član komisije profesor Aleksander pa pravi, da je bil Amundsen na vsak način na južnem tečaju, ker njegovi zaznamki kažejo, da je vso pokrajino daleč na vse strani prehodil. Sicer pa končna revizija Amundsenovih podatkov o južnem tečaju še ni završena.

Živali umorile otroke. Iz Frankobroda n. M. se poroča, da je v Fischbachu v Tavnisu velik pes napadel spečega dveletnega otroka ključavničarja Schneiderja in ga do smrti ogrizel. — V Villiersu (Luksemburg) je pa svinja vdrla v stanovanje nekega delavca in se tam lotila treh malih otrok; dva je tako obžrla, da sta umrla, eden je pa težko ranjen. Ko je prišla domov mati in zagledala razmesarjene otroke, je zblaznela.

Visoka šola humanitete. Iz Londona poročajo: Sedanjí general zveličavne armade Bramwell Booth namerava ustanoviti v spomin na svojega očeta univerzo ljubezni do bližnjega, ki bo veljala pet milijonov. Ta šola bo zavod za vzgojo značajev. Moški in ženske, ki bi izšli iz tega zavoda, naj bi služili v zveličavni armadi ter označevali po svetu njene nauke. Zavod bi obstajal iz številnih paviljonov podobnih poslopj, v katerih naj bi se gojenci po skupinah iz raznih dežel pripravljali za svoj poklic. Prirejali bi se izleti v razupite kraje, kjer bi gojenci vso človeško revščino mogli proučevati od blizu. Deviza nove univerze se glasi: Proti revščini in zlobi.

Sleparije z železniškimi voznimi listki. V Krakovu se je pričela pred porotnim sodiščem razprava o znanih sleparijah z železniškimi voznimi listki, v katere je zapleteno veliko železniških uslužbencev in drugih oseb. Škoda, ki jo je imel železniški erar, cenijo na več stotisoč kron. Sleparije je vodil trgovec Rosenbaum, ki pa je pobegnil. Na obtožni klopi je sedem železniških sprevodnikov in vratarjev, kakor tudi trije drugi člani družbe, ki je razpečavala ponarejene vozne listke. Obtoženci krivdo deloma priznavajo. Zagovornika Sallaja je senat zaradi nekih medklincev obsodil na 10 K globe, nakar so vsi zagovorniki solidarno zapustili sodno dvorano. Razprava je bila vsled tega prekinjena in bo bržkone preložena na prihodnje porotno zasedanje.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Ravnokar došlo čez 30.000 svežih najmodernejših komadov

2951

in sicer:

čez 5000 jesenskih in zimskih oblek, pelerin in dežnih plaščev za gospode od K 12—, 20—, 30— in naprej, čez 3000 jesenskih in zimskih raglanov najnov. vzorcev à K 15—, 20—, 30— in naprej, čez 2000 jesenskih in zimskih hlač najnovejših vzorcev à K 4—, 6—, 8— in naprej, čez 3000 oblek in raglanov za dečke à K 5—, 8—, 12— in naprej, čez 3000 najmodernejših klobukov za gospode in dečke od K 2— naprej, čez 15.000 najmodernejše damske konfekcije, kakor kostumov, plaščev, paletovjev, jopic, kril in bluz po priznani nizkih cenah.

Vsako si lahko ogleda mojo bogato zalogo, ne da bi bil prisiljen kaj kupiti. Na deželo pošljem na ogled brez povzetja. — Priporoča se slav. občinstvu z vsem spoštov.

O. Bernatović, Angleško skladišče oblek, Ljubljana, Mestni trg 5.

Varuh išče za 17 letno siroto - varovanko

ki se je izučila pri šolskih sestrah v gospodinjstvu, v kuhinji in šivanju v strogo krščanski hiši

primerne službe

Naslov se izve v upravnistvu „Slovenca“ pod št. 2895.

Pouk v glasovirju

po Foersterjevi metodi daje na domu strank gospa **Ana Lavrič**, mestna organistinja in izprašana klavirska učiteljica v **Gosposki ulici št. 15 pritličje**. Za osebni razgovor na razpolago od 2. do 5. ure popoldne.

2941

Povodom začetka šole

priporoča

modna in športna trgovina

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte

za dijake in dijakinje:

perilo, klobuke, čepice, majice, nogavice, rokavice, dežnike, kravate, naramnice, podveze, žepne robce, glavnike, krtače, milo, predpasnike, pase, torbice, gumbe, moderce, telovadne čevlje itd.

2786

MASTIN

Ki se dobiva pri vsakem trgovcu. Svetovnoznani doktorja pl. Trnkóczyja kranjski redilni in varstveni prašek za živino. Na razstavah je dobil prve medalje, od živinorejcev na tisoče zahvalnih pisem. Dobiva se po pošti, najmanj pet zavojev za 3 K 30 v.

Olimpija krema brez maščobe, lepilo prve vrste, je najboljša in najuspešnejša sredstvo za odstranjenje vsakovrstnih kožnih napak, kakor so pege, izpuščaji, lišaji, mozoli itd. Mali lonček K 1-20, veliki lonček K 2—.

Olimpija puder rožnat, bel in creme, daje licu svežo in posebno sijajno mladostno polt, in je popolnoma neškodljiv. Skafulja 1 K 50 v.

Pomada za rast las krepi lasišče in zabranjuje izpadanje las. Lonček 1 K 20 v.

Osipalo prašek za otroke in odrasle, vojake, turiste. — Karton 30 vin.

Mazilo zoper ozeblin. Sredstvo zoper ozeblin. — Lonček z navodlom o rabi 80 vin., tucat 8 K.

Otroško mazilo je za otroke z ožuljenimi mesti. — Lonček z navodilom 40 vinarjev, tucat 4 K.

Lekarna Trnkóczy, zraven rotovža, v Ljubljani. Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna trdnica. — Preizkušeno lekarniško blago Drogerijske cene. — Mastin za živinorejce. — Telefon 190 3481

Drože (kvas)

iz vinskega cveta

zajamčeno čiste, brez vsakega drugega dodatka, prodaja in razpošilja od 3 kg naprej, ceneje od vsake konkurence 2916

tovarna vinskega cveta in drož v Račjem, Štajersko.

Ugledna rodbina sprejme za prihodnje šolsko leto nekaj

deklic na stanovanje in hrano. Mesečnine je 45 K.

Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca“ pod št. 2751. 2751 4

Dr. Iv. Jenko
zopet ordinira.

Priporočilo!

Podpisani naznanjam cenjenemu občinstvu, da izvršujem

tesarska dela

vsake vrste, najceneje in solidno, ne glede na velikost dela. Izvršujem razne nove stavbe vsake vrste, popravila streh, konstrukcij, razne strešne stole, stolpe, strope, ograje itd. na delu in blagu.

Upam, da se bode oziralo cenjeno občinstvo, kolikor mogoče, na moje priporočilo ter točno, solidno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Martinc,
mesni tesarski mojster,
Ljubljana, Prule 8.

2906

Ob
pričetku
šol

priporoča trdnica
Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernova ulica 9

svojo bogato zalogo
vsakovrstnih
izgotovljenih

oblek za dečke in
deklice

Vse

na tukajšnjih in na zunanjih učnih zavodih upeljane

šolske knjige

v predpisanih izdajah v veliki množini vedno v zalogi v trgovini s knjigami in muzikalijami

Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg št. 2.

Seznami učnih knjig se dobivajo zastonj.

Proda se malo rabljen

parni kotel na 8 HP

na železnem podstavku s parnim strojem. Naslov pove uprava lista pod št. 2923.

2923

Usnjarskega pomočnika

veščega, okrog 30 let starega, sprejme takoj v trajno delo **Valentin Rihar, usnjar v Polhovem gradu.**

2875

Domača tvrdka!

Domača tvrdka!

Priporočamo
solidno tvrdko

modni salon

damskih in otroških klobukov ter športnih čepic vseh vrst

Marija Götzl

Židovska ulica 8.

— Cene brez konkurence. —

2036

Priporočam se domača najnovejša
konfekcijska trgovina
Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta šte. 3.

...

Sprejemajo naročila po meri ter se izvrše točno in solidno.

...

1183

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

...

Solidna postrežba.

Najnižje cene.

ŠOLSKE POTREBŠČINE

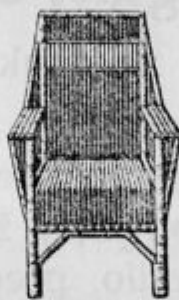
vseh vrst, kakor tudi vse potrebščine za urade priporočam po najnižjih cenah

2872

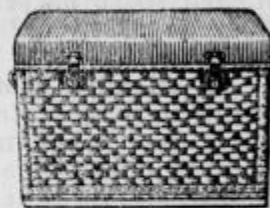
Marija Tičar

trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Ljubljana Sv. Petra cesta št. 26 (nasproti »Zlate kaplje«.)

Prva gorenjska industrija za pletarstvo v Radovljici

Izdelki državnega pletarskega tečaja: moderna oprava iz pletenin, vrtnice senčnice, košare za potovanja, stojala za cvetice in ročna dela, senčnice za morskobrežna kopališča, skladni stoli, pletene kina-odeje, kopalni čevlji in vse pletenine za domačo rabo in luksus.

Ilustrovani ceniki zastonj.

1785

ŠOLSKE KNJIGE

v najnovejših izdajah za ljudske, meščanske, srednje in vse druge šole, se dobe v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani

kjer so tudi

seznamki knjig za vse šole brezplačno vedno na razpolago.

Brezplačno se dobe tudi sledeči najnovejši katalogi:

1. Splošni katalog slovenskih knjig, ki obsega tudi najnovejše pojave na književnem trgu. 2. Katalog molitvenikov in drugih nabožnih knjig. 3. Katalog glasbenih del (cerkvene in svetne glasbe). 4. Cenik šolskih tiskovin, učil in knjig.